

İBRAHİM PAŞA'NIN PİR ESAT VAKFIYESİ

Av. Serdar CEYLAN - Muhammed DOĞAN

Pir Esad Sultan, Hicri 662 (Miladi 1263) yılında Konya'da vefat eden, Selçuklu devrinin meşhur şeyhlerindedir. Türbesi kendi adı ile anılan mahallededir. Ancak Pir Esad Külliyesi'nin zaviye ve mescidi günümüze ulaşmamıştır.

Halk arasındaki bir inanca göre; Pir Esad Sultan'ın sandukasının altında, ayakucuna doğru yer alan sandukada Şeyh Esad'ın kedisi gömülüdür. Şeyh Esad'a "Pisili Sultan" denilmesinin sebebi budur. Şeyh Esad, Hz. Peygamber'e isnat edilen, "Kedi sevmek imanın kemalindedir" (Aclûnî, I, 415) sözüne uyararak kedisine karşı aşırı bir sevgi göstermiş, vefatından sonra kırk gün yemeden, içmeden kesilen kedisi ölünce şeyhin vasiyetine uyularak buraya gömülmüştür.

Pir Esat Vakfı'nın Konya ve çevresinde pek çok vakfı bulunmaktadır. Günümüze iki vakfiyesi gelmiştir. Bunlardan ilki ile türbe ve zâviye Muharrem 844 (Haziran 1440) yılında Karamanoğulları ümerâsından Mûsâ Paşa ibn-i Efendi Seyyidi tarafından yeniden yaptırılarak, vakfa birçok vakıf daha ilâve edilmiştir.

İkinci vakfiye ise, 882 Ramazanı (Aralık 1477) tarihli olup, İbrahim Paşa İbn-i Mehmed İbn-i Muhsin'e aittir⁽¹⁾. İbrahim Hakkı KONYALI ta-

rafından da Arapça metni yayımlanan bu ikinci vakfiyenin tercümesi de yazımızın sonunda yer almaktadır.

Bu vakfiye, Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi'nde, 581 numaralı defterin 491. sayfasında 467. sırada kayıtlıdır. Bu vakfiye sureti, Hicri 28 Zilkade 1267 (Miladi 24 Eylül 1851) tarihinde, Evkaf Nazırı es-Seyyid Abdurrahman Nafiz Paşa⁽²⁾'nin döneminde kayda geçirilmiştir.

Vakfın kurucusu olan Muhsin oğlu Mehmed oğlu İbrahim Paşa, Karaman Kadiaskeri⁽³⁾'dir. Ailesi oldukça varlıklıdır. Karamanoğlu Mehmed ve İbrahim Bey'ler İbrahim Paşa'nın babası Mehmed Bey'e pek çok köy malikâne olarak vermiştir⁽⁴⁾.

İbrahim Paşa'nın bu vakfı kurduğu 1477 senesinde Osmanlı tahtında Fatih Sultan Mehmed vardı. Karamanoğlu İbrâhim Bey vefat etmiş (1469), savaşlar ve sıkıntılı günlerden sonra Karaman ve Konya bölgesi de kesin olarak Osmanlı hâkimiyetine girmiştir.

İşte bu dönemde İbrahim Paşa, 1477 senesinde, Belviran'ın (günümüzde Bozkır Sarıoğlan Kasabası) Sakarlar Köyü'nün⁽⁵⁾ tamamını Pir Esad

(2) Abdurrahman Nazif Paşa, 1850 yılında Evkaf Nazırı olmuş, 1852 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

(3) İPŞİRLİ, Mehmet, "Kazasker", İslam Ansiklopedisi, C. 25, s. 140 vd.; UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988.

(4) KONYALI, s.704.

(5) Sakarlar Köyü, son dönem kaynaklarda tespit edi-

(1) KONYALI, İbrahim Hakkı, Konya Tarihi, 1964, s.702 vd.; ATÇEKEN, Zeki, "Pir Esad Külliyesi", İslam Ansiklopedisi, C. 34, s. 275.

Zaviyesi'ne vakfetmiştir. Vakfiye de ziraata elverişli olduğu belirtilen Sakarlar Köyü'nün vakfedilen arazisinin sınırları da belirtilmektedir. Vakfedilen arazinin kiblesi; Denler Nehri ve Semmakın Yolu, şarken: Bozkuş ve Hasan'ın tarlası, şimali: Dünder tarlasına kadar, garben: Hoca Ömer tarlasına kadar ve Yumru nehri ve Kazas-ker için konulan taş, buradan sel yeri ve yola Denler diye meşhur olan yere kadar uzanmaktadır.

Vakfiyede belirtildiğine göre; Pir Esat Zaviyesi'nde pazartesi ve perşembe günlerinde Kuran-ı Kerim'den dört cüz okunacaktır. Bir cüzü Peygamberimiz Muhammed (s.a.v.) efendimize, bir cüzü ilk halifeler Hz. Eubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali ve bir cüzü İbrahim Paşa'nın merhum babası Mehmet Efendi'ye ve anesine, bir cüzü de bütün müminin, müminat, müslimin, müslimatın ruhları içindir.

Vakfiye'den anlaşıldığına göre; İbrahim Paşa tarafından Pir Esat Zaviyesi'ne otuz cüz bir Kuran-ı Kerim de vakfedilmiştir. Bu vakıf Kuran-ı Kerim, Pir Esat Zaviyesi'nde

kaba kuşluk vaktinde, güzel sesle, tertil üzere, akıcı bir üslubla, hafızlar tarafından okunacaktır. Bu hafızların cahil ve harflerin yerini değiştiren kimselerden olmamaları şart koşulmuştur.

Vakfın ilk mütevellisi; Mehmed oğlu İbrahim Paşa'dır. İbrahim Paşa'dan sonra nesilden nesile, batından batına evlatları ve evlatlarının en eslahı mütevellî olacaktır. Evlatlarının soyu kesilirse, akrabalarının evlatlarının salihleri, bunların da soyu kesilirse azatlı kölelerinin aslah olan evlatları mütevellî olacaktır. Bunların da soyu kesilirse, Konya'da Pir Esat Türbe'sinde sakin olan fukara için tasarruf edilecektir.

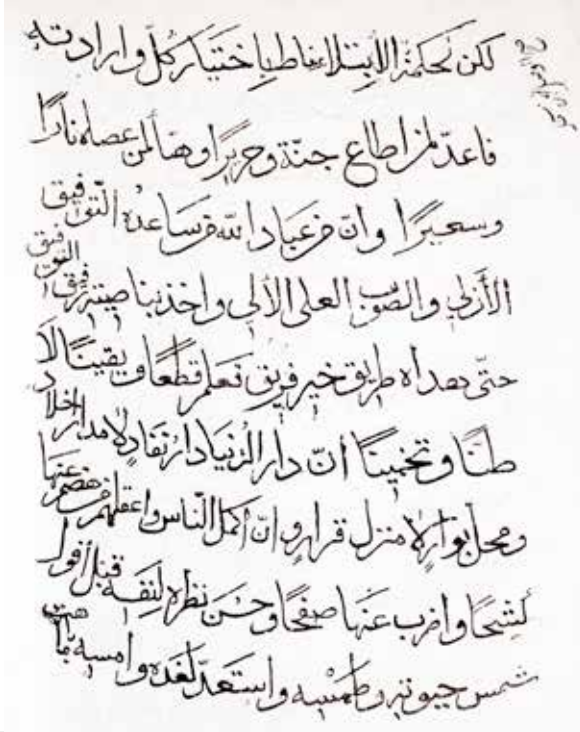
Vakfın gelirlerinin yarısı mütevellî içindir. Diğer yarısı ise dört cüz okuyanlara aralarında eşit olarak verilecektir.

Vakfiye'de şahit olarak; Mevlana Şeyh Ahmed bin Mehmed Mevlana Şeyh Mehmed bin Sinan, Mevlana el-Hac Mehmed bin Alemdar Ali Bey ibn-i Mehmed Çavuş Feridun ibn-i Abdullah, Muhyiddin Çelebi ibn-i Mustafa Bey, Kurd Efendi ibn-i Mehmed Efendi, Serdar Süleyman ibn-i Mahmud Ağa ve Hüseyin Bey el-Cüdi gösterilmiştir.

İbrahim Paşa'nın Pir Esat Vakfiyesi'nin Tercümesi⁽⁶⁾

"İtaat eden için cennet ve ipekler, Allaha asi olana alevli ateş ve Cehennem hazırlandı. Elbette Allahın kullarından seadet-i ezeli ve savb-i ali üzere olanlar vardır ki tevfik-i İlahî refik oldu. Perçeminden tutarak o kulu hayır yoluna hidayet etti. Bir fırkayı ki ona zan ve tahmin ile değil yakinen ve katiyetle dünyanın karar yeri değil helak mahalli olup ebedi kalınacak bir yer olmadığını dünya nimetlerinin tükenici olduğunu öğretti.

Elbette irisanların en mükemmeli ve en akıllısı dünyadan yüz çevirip ha-

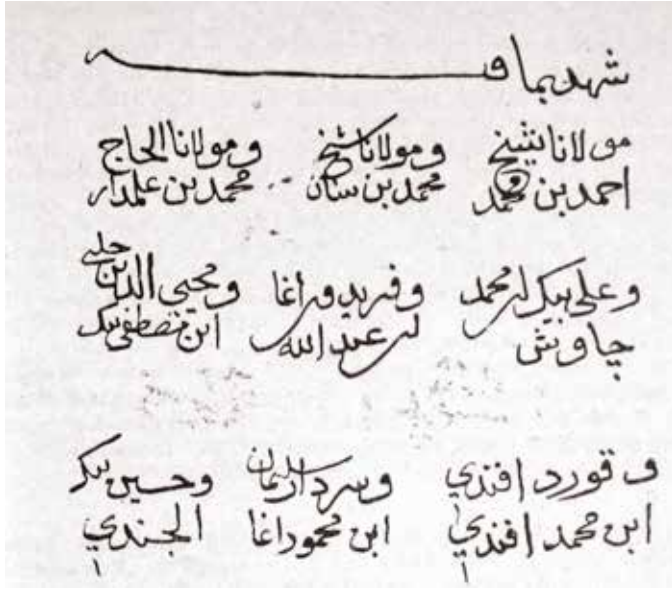
(6) Vakfiye İ.H.Konyalı'nın neşrettiği Arapça aslından tercüme edilmiştir.

yat güneşi batmadan ve gözlerini yummadan evvel kendi nefsi için hüsn-ü nazar ile dünü ve yarını için hazırlık yapıp Ahiret için nurlar gömen ve saklayandır (yani ahiret hayatı için dünyadayken birçok hayırlar gönderendir.) Onlara basiret gözleriyle bunları gösterdi. Ehl-i gaflet ve ehl-i taksirle beraber hareket edenlere de bunu hazırlayıp gösterdi. Bu cümleden Cerab-ı Hak kimin derecesinin yükselmesini rızasına muvaffak kılarısa Allahın kendisine mukaddes bir nefis ve insanlarla ünsiyet kuran bir riyasetle taltif ettiği insanların en hayırlısı Mevlana İbrahim Paşa (Allah onun isteklerini kolaylaştırın) vakta ki Hamid ve Hakim olan Allahın indirdiği kelimayı Mecidinden umumi ve hususi iyilik yapmanın faziletleri hakkında nazil olan Ayet-i kerimeler kulağına geldi ve işitti ve Peygamberlerin seyyidinden varid olan "insan ölünce ameli kesilir üç şey hariç, sadaka-i cariyeye, kendisinden faydalanan ilim ve kendisi için dua eden hayırlı evlad" Hadisi şerifi de kulağına geldi. Bu vakfiyenin suduruna kadar taht-ı tasarrufunda ve elinde bulunan zikr edilen mülkleri Allahın yolunda haps edip vakf etti. O vakf ettiği mülk: Konya şehrinin Belviran Nahiyesi'nde bulunan Sakarlar diye söylenen, zirata elverişli köyde sınırları: kiblesi: Denler nehri ve Semmakın yolu, şarken: Bozkuş ve Hasan'ın tarlası, şimali: Dünder tarlasına kadar, garben: Hoca Ömer tarlasına kadar ve Yumru nehri ve Kazasker için konulan taş, buradan sel yeri ve yola Denler diye meşhur olan yere kadar. Buraya tabi olan bütün müstemilatıyla (vakf eyledi). Konya şehrinde (Cenabı Hak Afet ve belalardan korusun) Merhum Pir Esad diye meşhur zatın zaviyesinde Pazartesi ve Perşembe günlerinde Mecid olan Allahın kelimandan dört cüz okumak üzere: Bir cüzü Peygamberimiz Muhammed (s.a.v.) efendimize, bir cüzü meşhur dört sahabe ki benim muradım Ebu-bekir, Ömer, Osman ve Ali (r.anhürn-Allah onlardan razı olsun), bir cüzü merhum babam ve annem, bir cüzü de bütün müminin, müminat, müsli-

min, müslimatın ruhları için, kaba kuşluk vaktinde okuyanlardan her birinin adı geçen zaviyede vakf edilen Allahın kelimandan otuz cüzden birini Hafız olup güzel sesle, tertil üzere, akıcı bir üslubla, cahil ve harflerin yerini değiştiren kimselerden olmamak şartıyla, ebedi olmanın erkânını cami, hükmü açık bir şeri, sahih bir vakıf ki dedikodudan uzak, şartlarını iyi bilip sağlamaştırdıktan sonra ebediyen tasaddukla şer'i tescilinin lüzumuna hükmedilmiştir;

Adı geçen köyün bağlarından ve bostanlarından, balından öşür alınmak şartıyla, Melik ve tevvab olan Allahın yardımı ile bu kitabın içinde arpa ve buğdayın tayini hususunda vakıfın şartı aşağıda irad olunur. Şartlarından ve zabıtlarından ve umumi kaidelerinden ve rabıtalardan ve müteveli tayininden ve bunlardan başka dürüstlük vechi üzere, fesad ve hilelden hali olarak, muhtelifin fihi olanlar red, müttufukun aleyh olanlar, mahkemenin huzurunda şeri tahasından sonra sıhhatine hakimin nafız olan hükmü lahik olmakla mufassal olarak şartlar budur. Amma müteveli; hayatta olduğu müddetçe

merhum Mehmed oğlu İbrahim Paşanın kendisidir. Ondan sonra tenasül ve birbirini takib ettikleri müddetçe nesilden nesile, batından batına evlatları ve evlatlarının evlatlarının en eslahıdır. Allah korusun bunlar munkariz olursa evlatlarının evlatlarından aslah olan içindir. Sonra hangi cihetle olursa olsun akrabalarının evlatlarının salihleri. Sonra azatlı kölelerinin aslah olan evlatları içindir.

Amma hasıl olanın tayini: İkiye bölünür. Bir yarısı Mütevellî içindir. Diğer yarısı 4 cüz okuyanlara aralarında eşit olarak (verilir) (Vâkıfın Şartı) Adı geçen Karamanlı Asakir-i Mansure de Kadıasker olan Muhsin oğlu Mehmed oğlu İbrahim Paşa'nın şartı: Kendi vefatından sonra evladından ve evladının evladından nesilden nesile, Mütevellî olanlar için tevliyet hissesi olarak mahsulâtın yarısı, diğer yarısı dört okuyucu içindir. Vâkıfın ecri kerim olan Allaha aittir. **Bunlar munkariz olunca Konya şehri zahirinde Pir Esad diye meşhur türbede sakin olan fakara içindir.** Allahın mahlukatının cemisinden hiçbir kimse, kim olursa olsun ister Kadı ister Sultan ister Müftü ve bunlardan başkaları bu vakfın aslından veya şartlarından bir şeyi sebeblerden bir sebeble bir macin (halka hilekarlık yolu öğreten) Müftü fetvasıyla, yahut

zulm eden Hakim Hükmüyle ve yahud gadreden Kadı'nın hükmüyle değiştiremez. Değiştiren üzerine Kadir ve Kahhar olan Allahın ve Meleklerin ve İnsanların hepsinin laneti haşır ve yakın gününe kadar onu (değiştirenin) üzerinedir. Kerim olan nefsi üzerine Müslümanlardan bir cemaati hal-i sıhhatinde bu vakfiyede icmal ve tafsil üzere yazılanlara şahid tuttu. Bunların hepsi 882 senesi aylarından mübarek Ramazan ayında cereyan etti. Hamd sadırlarda olana vakıf olan Bütün işlerin sırlarına mütevellî olan Allah içindir. Salât ve selam Arz ve nüşür gününün şefeatisi olan efendimiz Muhammed (a.s.) üzerine olsun.

Burada yazılanlara şahit olanlar;

Mevlana Şeyh Ahmed bin Mehmed
Mevlana Şeyh Mehmed bin Sinan
Mevlana el-Hac Mehmed bin Alemdar
Ali Bey ibn-i Mehmed Çavuş
Feridun ibn-i Abdullah
Muhyiddin Çelebi ibn-i Mustafa Bey
Kurd Efendi ibn-i Mehmed Efendi
Serdar Süleyman ibn-i Mahmud Ağa
Hüseyn Bey el-Cüdi
Kay d -1-----

Vakfiye: mazınuniha ? 2
Muhasebe-i Evkaf Mehmed Efendi
mülhak fı ahdi Osman-ı evvel ... es-Seyyid Baha Tahir Efendi Naib-i Esbak Medine-i Konya ve ba-ı nazbata-i aza-i meclis ve ba-inha-i es-Seyyid Halil Efendi Müdür-i Evkaf-ı Medine-i ... ayan faziletli es-Seyyid Mehmed Sadeddin Efendi Müfettiş-i Evkaf ve ba-telhis Devletli es-Seyyid Abdurrahman Nafiz Paşa Nazır-ı Evkaf-ı Hümayin fi sene 28 Zilkade 1267
İmza

KAYNAKÇA

- ATÇEKEN, Zeki, "Pir Esad Külliyesi", İslam Ansiklopedisi, C. 34, s. 275.
ATÇEKEN, Zeki, Konya'daki Selçuklu Yapılarının Osmanlı Devrinde Bakımı ve Kullanılması, Ankara 1998, s. 117-123.
ERDOĞAN, H. Abdülkadir, "Pir Esad", Türk Sözü Gazetesi, Konya 4 Mayıs 1918.
KONYALI, İbrahim Hakkı, Konya Tarihi, 1964, s. 702-716.
ÖNDER, Mehmet, Konya Rehberi, 1956, s. Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi.

KONYA VALİSİ M. SAİD PAŞA'NIN HATIRALARINA GÖRE XIX. YÜZYIL SONLARINDA KONYA'DA İCAZET TÖRENLERİ

Ali IŞIK

Sözlükte “aşıp geçme, yürürlüğe koyma, uygulama, caiz kılma, onaylama” gibi anlamları bulunan icazet kelimesi, hadis ilminde ve edebiyatta kazandığı manalar yanında, devlet başkanının ödül (caize) vermesi veya birinin fetva vermeye veya eğitim öğretime ehil ve yetkili olduğunu ifade etmek gibi terim anlamları kazanmıştır. Fıkıh usulünde icazet kelimesi “caiz görme”, fıkıh terminolojisinde ise “bir hukukî işlemin işlerlik ve bazı durumlarda bağlayıcılık kazanması için ilgili kişinin onayından geçmesi veya o kişi tarafından uygun görüldüğünün bildirimi” anlamında kullanılır (Akpınar 2000: 393). Yazımızda söz konusu olan icazetin bağlamının, yukarıdakilerden “birinin fetva vermeye veya eğitim öğretimi ehil ve yetkili olduğunu ifade etmek” olduğu malumdur.

İcazetnameler, işlev bakımından Cumhuriyet Döneminin diplomaları gibiyse de; muhtevaları –laik eğitim sistemi sebebiyle- diplomalardan tamamen farklıdır. Bir icazetnamenin muhtevalarında: Allah’a hamd; Hz. Peygamber ve ashabına dua; ilmi övme; icazetin (senedin) önemi; talebenin ve hocasını isimleri; okutulan kitaplar veya ilimlerin isimleri geçerdi. Rasûlullah (sav)’a kadar giden hocaların silsilesi (eğer icazet bir kitap hakkında ise silsile o eserin müellifinde) son bulurdu. İcazet hadis kitaplarına dair ise, o hadis kitabını toplayan zata kadar giderdi. Müderris, öğrencisinden kendisini unutmamasını, kendisine Allah tarafından mağfiret dilemesini rica eder; öğrencinin nasıl öğretim yapması gerektiği hususunda kendisine tavsiye edilir; sonunda ho-

canın imzası ve icazetin verilmiş tarihi bulunurdu.

İcazetler genel ve özel olmak üzere ikiye ayrılırdı. Genel icazetler, uzun olup, öğrencilerin okuduğu dersler, kitaplar, icazeti veren müderrisin kendisinin okuduğu dersler ve hocalarının adlarına yer verilirdi. Özel icazetler ise tek bir ilim dalında, mesela hadis ve kıraat gibi ilimler hakkında verilmiş olabilirdi. İcazetlerdeki dersler ise: Tefsir, hadis, kelam, belagat, usul, fûru, nahiv, sarf, mantık, hikmet, edebiyat vb. alanlarda olmaktadır (Çelik 2012: 379).

İcazet törenleri recep ayı içerisindeki bir cuma gününde olmak üzere hem medresede hem de camide yapılırdı. Medresede yapılan törenlerde resmî prosedürün yanında eğlenceler de tertip edilirdi. Camilerde yapılan icazet törenleri medreselere nazaran daha geniş katılımlı olduğu için mezkûr törenler için Alâeddin, Kapı ve Şerafeddin camileri tercih edilmiştir (bk. Arabacı 1998: 85-92).

Camide yapılan icazet törenleri Sait Paşa’nın gözlem ve ifadeleriyle şöyledir:

30 Cemaziyelevvel 1298/17 Nisan 1297 Cuma (30 Nisan 1881)

(...) Sakin olduğum (oturduğum) hanenin karşısında Şerafeddin Camii şerifine cuma namazına gittim. Cami-i mezburda (anılan camide) kurra icazeti cemiyeti (Kur’an’ı üst seviyede okuyanların diploma töreni) olduğundan cemaat yer bulamayacak surette kesretli (sıklıkta) olduğu gibi kadınlara mahsus üst kattaki mahal dahi kadınlar ile dolu idi. Badessalat

(namaz sonrası) kurra olan üç kişi tilavet-i Kur'an eylediler (Kur'an okudular). Lakin Konya'da asla musikişinas olmadığından imamlar, müezzinler ve hafızlar gayet çirkin ve monoton bir seda ile Kur'an tilavet eylediklerinden insanın hakikaten canı sıkılıyor. Merkum (sözü geçen) üç kişinin okudukları Kur'an mıdır, değil midir ki kemal-i mertebe (son derece) dikkat etmedikçe insan anlayamıyor (*Babalık*, 15 Nisan 1948, s. 2).

14 Cemaziyelahir 1298/1 Mayıs 1297 Cuma (14 Mayıs 1881)

Bugün Ahmet Fakih Mahallesi'nde Karamani Hüseyin Efendi'nin hanesine naklettim. Şöyle ki bugün Şerafeddin Camii şerifinde icazet cemiyeti olduğundan dün değil, evvelki gün Müderris Kadınhanılı Hüseyin Efendi⁽¹⁾ tarafından davet olunmuştum. Sabahleyin eşyalarım ile evrak-ı saireyi (diğer evrakı) nakledeceğim haneye gönderdim.

Saat dörtte hâkim efendinin⁽²⁾ ha-

nesine gidip oradan birlikte camiye vardık. Erkek ve kadın cemaat pek çok idi. Badessalat (namaz sonrası) on talebe icazet aldı. Hoca olan zat vassatta (ortada) olmak üzere müderrisin-i saire (diğer müderrisler) ile beraber bir sırada oturup bunların karşısında dahi icazet alacak olan talebe sıra ile oturdular. Hoca tarafından diğeri bir müderris dua ettikten sonra icazet alacakların isimlerini birer birer yâd etti. Bir monla (molla: medrese talebesi) icazet veren hocanın isminden bed ile (başlayarak) kendisine icazet verenin ismini ilh. (ilaahir: sona kadar) üzere birer birer sayarak ta Hazret-i Ali'ye ve Peygambere ve nihayet Cenab-ı Hakk'a kadar yâd ve tezkâr eyledi (andı). Andan sonra müftü efendi⁽³⁾ dua etti. Bunu müteakip asıl müderris olan zat diğeri bir müderrise işaret ederek o dahi dua edip ve bu veçhile sair müderrisine dahi birer birer dua ettirdikten sonra kendisi dahi ağlayarak dua etti. Duanın nihayeti yok zannettim. Hele hamdolsun burada nihayet buldu.

- (1) Kadınhanılı Arıcızade Hacı Hüseyin Feyzi Efendi (1239/1823-1312/1894). Ziyaiye Medresesi müderrisi olan bu zat, bir ara da Konya müftülüğü yapmıştır (M. Ali Uz, *Sultânü'l-ulema Baha Veled'den Günümüze Konya Âlimleri ve Velileri*, Şems Yay., Konya 2004, s. 284-285).
- (2) Mehmet Emin Efendi (Konya Vilayeti Salnamesi,

1298/1881, s. 42.

- (3) Abdullah (Vahdi) Efendi (ö. 1302/1884-85). (*Konya Vilayeti Salnamesi*, 1299/1882, s. 26. Ayrıca bkz. *Konya Ansiklopedisi*, c. 1, s. 9)

Ön planda Ziyaiye Medresesi ve Şerafeddin Camii.

Müdris efendi telamizlerden (öğrencilerden) her birinin icazetnamelerini birer birer öperek bir suhte (softa, medrese talebesi) marifetiyle iki diz üzre sıra ile oturmuş olan mezunlara birer birer gönderdi. İcazet resmi (töreni) dahi bu suretle hitam (son) buldu. İcazet veren müdrisin medresesi⁽⁴⁾ Şerafeddin Camii'nin ittisalinde (yakınında) olduğundan müdris efendiyi tebrik için oraya gittim. Odasında pek çok müdris vesair misafir olduğu gibi medresenin bahçesi dahi talebe ile malamal (dopdolu) idi (*Babalık*, 22 Nisan 1948, s. 2).

21 Cemaziyelahir 1298/9 Mayıs 1297 Cuma

Bugün Konya'da Kapı Camii'nde icazet cemiyeti olduğundan müdris efendi tarafından cemiyet-i mezkûre gidildi. Fakat alessabah (sabah erken-

den) hanemden çekirge işleriyle⁽⁵⁾ meşguliyet çok olduğundan biraz geç kalınmış olmakla hatip minberde hutbe okurken camiye girmiş idik. Badessalat yağmur duası olup resm-i icazet duası dahi icra edildi ve sabah-tan beri yağmur alametleri olmakla yağmur yağmağa başladı (*Babalık*, 27 Nisan 1948, s. 2).

KAYNAKÇA:

Akpınar, Cemil (2000), "İcazet", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, c. XXI, s. 393-400.

Arabacı, Caner (1998), *Osmanlı Dönemi Konya Medreseleri 1900-1924*, KTO Yay., Konya.

Çelik, Ahmet (2012), "Konya Ulemasının İcazetleri", *Merhaba/Akademik Sayfalar*, c. XII, S. 24 (10 Ekim), s. 379-383, Konya.

Erdoğan, Muzaffer (1948), "Eski Konya Valisi Müşir Mehmet Sait Paşa'nın Konya Hatıraları", *Babalık*, 11 Mart-23 Eylül, s. 2 (70 bölümlük dizi yazı).

Konya Vilayeti Salnamesi 1298/1881, (Akt. Mehmet Eminoğlu), Konya 2011.

Konya Vilayeti Salnamesi 1299/1882, (Akt. Mehmet Eminoğlu), Konya 2012.

(4) Bu medrese, Ziyaiye Medresesidir. Şerafeddin Camii'nin batı tarafındaki medrese, Konya Müftüsü Eşenlerioğlu Seyyid Abdurrahman tarafından 1288/1813 yılında yaptırılmıştır (Kutlu, İbrahim (1992), "XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Konya Medreseleri", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, s. 80.

(5) O dönemde Konya'da vuku bulan müthiş bir çekirge istilası başka bir yazımızda söz konusu edilecektir.

Konya Kapı Camii.

Konya'nın Fihristi: VELİ SABRİ UYAR (II)

IV. VELİ SABRİ UYAR DEFTERLERİ

1 976'da Mahmut Sural Bey "Konya'nın Sesi" gazetesinde çalışırken onunla görüşmek için bir bayan gelir haber verirler. Aşağıya inen Mahmud Sural tanımadığı bir hanımla karşılaşır. Bayan, Veli Sabri Uyar'ın kızı Nazire Hanım'dır. Elinde paketlenmiş 12 adet defteri yazara vererek "Lütfen şunlara bir bakınız. Ben eski yazıyı bilmediğim için okuyamıyorum. Herhalde değerli bir şey olmalı." der. Mahmud Sural bunları inceleyerek yeni harflere çevirir ve 11 Nisan 1978'den itibaren Konya'nın Sesi gazetesinde bir kısmı özet olmak üzere "**Veli Sabri Uyar'ın Defterlerinden**" başlığı ile neşreder. Bu yazı dizisi 199 sayı olarak 12 Aralık 1978 tarihinde sona erer.

Dizi başında Mahmud Sural şu bilgileri verir:

"Bu defterleri günlerce gözden geçirdim. Bazıları tek konuyu içermiş. Örneğin Konya Hattatları, Konya Medreseleri, Konya Valileri, Konya deyimleri gibi. Bazılarıysa Konya ile ilgili şiirleri, kitabeler, yerli fıkralar, İslam tarihinden küçük küçük bölümler, sıra gözetilmeksizin notlar halinde doldurulmuştur." Bu yazı dizisinde Veli Sabri Uyar'ın ilmi kisveli resmi, Darulmuallimin diploması ve bazı resimlerine de yer verilmiştir.

Veli Sabri Uyar Defterleri, şimdi

Koyunoğlu Müzesi'ndedir. Bu defterler ve fiziksel özellikleri şöyledir:

1. Ahmet Avni Konuk'un Mesnevi'den Tercümeleleri: 15201-4 no.'ya kayıtlı ve rik'a ile yazılmış olan defter 22 sayfadır.

2. Ana Dilden Derleme Öztürkçe Sözlük: 15201-1 No.'ya kayıtlı ve rik'a ile yazılı olan defter 27 sayfadır. Mahmud Sural bu defter hakkında şu bilgileri vermektedir: "Merhum Veli Sabri Uyar, elli iki sayfalık bir defteri, Konya deyimlerini de içeren Türkçe sözcüklere ayırmış, küçük bir Türkçe Sözlük oluşturmuştur. Bu işin, bundan kırk yıl önce yapılmış bir çalışma olduğunu göz önüne alırsanız, Veli Sabri Uyar'ın ne kadar ileri görüşlü bir kişiliğe sahip olduğunu anlamakta güçlük çekmezsiniz. Dilelimizin de yararlanacağını umduğum bu sözlüğü olduğu gibi buraya aktarmaktan yarar umuyorum." (Konya'nın Sesi 15.07.1978).

3. Darulmuallimin Şehadetnamesi: 15201-14 No.'ya kayıtlı ve divani hattı ile yazılmış olan diploma 2 sayfadır.

4. Fennî Terbiyeye Ait Not Defteri: 15201-10 No.'ya kayıtlı ve rik'a hattı ile yazılı olan defter 29 sayfadır

5. Hattatlar Armağanı: 15201-5 No.ya kayıtlı rik'a hattı ile yazılı defter 100 sayfadır.

Mahmud Sural şöyle demektedir " Veli Sabri Uyar bu eseri önce

üç defterde toplamış sonra 32x21 boyutunda başka bir defterde bir araya getirmiştir. 227 hattatımız içermektedir. Bu eser eski Halkevlerinin yayınladığı “Konya Mecmuası’nda yayınlanmıştır. O yayınlar bu defterdeki sayıyı bulmamaktadır.” (Konya’nın Sesi 12 Eylül 1978):

6. Medaris-i İlmîyye Nizamnamesi: 15201-2 No.’ya kayıtlı ve rik’a hattı ile yazılı olan defter 6 sayfadır

7. Muhtelif Kitabeler: 15201-13 No.’ya kayıtlı olan ve rik’a hattı ile yazılı olan defter 132 sayfadır. Eserin tam ismi: “Muhtelif Kitabeler ve Tarihçeler Zevât-Emkine-Mahallat”tır

8. Muhtelif Şiir Ve Yazılar (Seçmeler): 15201-8 No.’ya kayıtlı ve rik’a hattı ile yazılı olan defter 103 sayfadır. Kapçaksız iki defter bir ara olup baş ve sondan bazı sayfalar eksiktir.

9. Muhtelif Yazılar: 15201-11 No.’ya kayıtlı ve rik’a hattı ile yazılı olan defter 23 sayfadır

10. Seçme Hadis-i Şerifler Ve Dualar Defteri: 15201-6 No.’ya kayıtlı ve rik’a hattı ile yazılı olan defter 70 sayfadır

11. Seçme Tarihi Emkine Tarihçeleri: 15201-12 No.’ya kayıtlı ve rik’a hattı ile yazılmış olan defter 77 sayfadır.

(İstida Dilekçe) Örnekleri: Veli Sabri Uyar, doksan beş sayfalık bu defteri de baştan sona kadar dilekçe örnekleriyle doldurmuş. Bu dilekçe örnekleri yüz elliden fazladır.

12. Veli Sabri Uyar Not Defteri: 15201 No.’ya kayıtlı ve rik’a hattı ile yazılı olan defter 305 sayfadır. Defterin sırtı deri, kapakları ise kartondur.

Mahmud Sural yazı dizisini şöyle bitirir:

“Sevgili okurlar; fâni varlığı, daha nice değerler gibi şimdi bir avuç toprak olan rahmetli Veli Sabri Uyar Hocamızın, ebedileştirdiğimi sandığım çalışmalarının tatlı, insanlı öyküsü burada sona ermiş bulunuyor. Ancak şunu kaydedeyim ki siz değerli okurlarıma bu defterleri aktarıırken, bir çok anılarım tazelenmiş geçmişin bu çok değerli insanların çoşanlarının yaman bir hasretini duymuş ve yalnızlığıma şaşmışımdır! Farkına varmadan, sevdiğimiz, saydığımız eğerler, bu dünyadan birer birer elini eteğini çekmiş gitmişlerdir. Rahmetlinin sözünü ettiği kişilerin çoğunu tanıyordum, ama çocukluğun, gençliğin ve özellikle cahilliğin verdiği güçlü bir kadir bilmezlikle bu değerleri umursamamış olmamdan, bugün duyduğum üzüntüyü anlatmaktan âcizim. Ama neye yarar? Tanrı'nın, tümünün ruhlarını şad etmesini niyaz ederim.” (Konya'nın Sesi 12.12.1976)

V. ŞAHSİYETİ:

Mehmet Önder onun hakkında şunları yazar:

“Veli Sabri Uyar, ömrünün son yıllarını tamamen Konya'nın ilim ve kültürüne hasretmiş bir bilginidir. Boş zamanlarını eski eserler ve mezarlıklarda kitabe okumakla geçirir, sonra bunları tasnif ederek eserlerini hazırlardı Arapça ve Farsça'ya hakkıyla vakıftı. *Kamusü'l-Okyanus*'u baştan sonuna kadar ezberlemişti. Bundan dolayı (canlı lügat) denirdi.

Genç yaşında şiire merak sarmış, bu vadiye bir de divançe meydana getirmişti. Şahsen halim, selim, yumuşak başlı, ince beyaz bir sakalın çerçevelediği nur yüzlü, mütebessim bir kimseydi. Muhitinde çok sevilir o hürmet görürdü. Kendisinden bir şey sorulsa veya istense bütün işlerini bırakır, araştırır, bulur ve verirdi. Bir çoklarımızın hocası ve üstadı idi.

Konya'nın 19. yüzyıldan itibaren yetiştirdiği 230 Hattatın tercüme-i hali ve eserlerini ihtiva eden bir etüdü Konya Mecmuası'nda yayınlanmış, aynı mecmua da (Konya Bilginleri) adı ile geniş bir etüt yarıda kalmıştır.

Bunlardan ayrı olarak, Türkçe bir lügat yazmış, Konya kitabelerini toplamıştır. Ayrıca bin beyti ihtiva eden bir (Mecmua Eş'ar) yazmışsa da basılamamıştır. Veli Sabri Uyar kültür tarihimize hizmeti geçmiş simalarından biridir.”

Mahmut Sural aynı zamanda hocası olan Veli Sabri Uyar hakkında şunları anlatır:

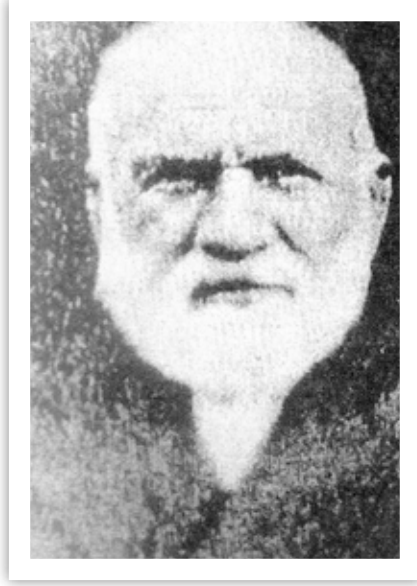
“Merhum Veli Sabri Efendi'yi Alemdar Mustafa Paşa Okulu'ndan tanırım. O okulda bizim hocamızdı. Şeker karıştırılmış mürekkeplerle bize yazı yazdırırdı. Yazının

üstüne de toz yaldız döktürüp kurutmaya bırakırdı. Şekerli mürekkebin üstüne dökülen yaldızlar yazının üstünde kalırdı. Boş yerlerde kalanlar yeniden yaldız kutunun içine dökülürdü ki yazılar pırl pırl parlardı. Kendilerinin eski harflerle el yazısı pek güzeldi.”

Celeddin Kışmır ise şunları anlatır:

“Veli Sabri Uyar ölmüş. Bilirsiniz, nasıl temiz, mütevazı bir adamdı. Ama gitti gider işte. O sonsuz, o sonu bir türlü alınmayan yolculuğa başladı bile. Şu günlerin hengâmesi içinde onun sessiz ölümü bile kaynadı gitti. Kimselelerin umurunda değil. Veli Sabri hocayla geçmişimiz var, yakından tanırım. Beni severdi. Ona hürmetim bir kaç tarafıydı. Birincisi Konya'nın yetiştirdiği kıymetli, bilgin bir zattı. Ukalalığı, bilgçlik taslaması yoktu. Çocukla çocuk, büyükle büyüktü. Sonra, yaşına rağmen mütevazıydı ve kıskanç değildi. Halkevi'nde kütüphane memurluğu yaparken etrafındaki gençlere elini uzatmak, onların müşkülleleriyle yenmek kendisi için bir zevk oluyordu. Kuvvetli bir hafızası vardı. Hiciv edebiyatımızın en güzel numuneleri onun ezberindeydi. Divan şiirini güzel okurdu. Yusuf Ağa Kitaplığı'ndaki nadide eserleri onun kadar incelemiş bir kişi daha zor gösterebiliridiniz?

Yaşı ilerlemesine rağmen mütemadiyen çalışıyor, mütemadiyen okuyor, yazıyordu. Son bir kaç seneye kadar onun Halkevi'ndeki vazifesine giderken görürdüm. Ateş gibiydi yazın sıcak günlerinde pardösüsünün yakasına beyaz geçirirdi. Kışın da bazı günler gelemezdi. Şimdi gözlerimin önüne geliyor, O gidişler, dönüşler, kitap alıp-verişi. Bunlar canlı bir hatıra halinde kal-

Veli Sabri Uyar

dılar.

Ben Ekekon'da çalışırken bir de münakaşaya tutuştuk. “Kışmır mi, Keşmır mi?” diye. Ben yazdım, o yazdı. Sonunda gittim etini öptüm. Şark dillerine ve edebiyatına vakıf Veli Hocayla münakaşa etmenin biraz da beyhude bir gayret, olacağına inanıyordum. Ama gençtim, hevesliydim. Onun için gazetede atıştık, tutuştuk, özür dilemem, onu memnun etmişti. O gün bir kahvesini içtim. İlk hasta yattığı günlere yakın bir tarihte de daireme geldi. Yataktan kalktım da geldim, diyordu. Bilmem kaç ayak merdiveni ihtiyar ve hasta haliyle çıkması dostluğa ve gençliğe kıymet verşi yüzündendi. Veli Sabri Hoca'nın şahsında Konya; değerli, bilgin, efendi bir evlâdını kaybetti.

Mehmet Önder: “Bir kaç ay evvel Sırçalı Mahallesi'ndeki evinde ziyaret ettiğim zaman bitkindi. Kısa bir sakalın çevirdiği nurlu yüzünden tebessümünü eksik etmeyerek “yolcuyuz” diyordu. Nihayet, geçenlerde dediğini yaptı, bir başka âleme yolcu oldu.

Hayata öğretmenlikte başla-

mıştı. Sille'deyken, teftiše gelen bir vali, onun bilgisine, görgüsüne hayran kalarak merkeze almıştı. Müzede, kütüphanelerde çalıştı, nihayet Halkevi'nde küçük bir vazife verdiler. Burada büyük hizmetler başardı.

Bin bir emeklerle hazırladığı Konya'nın yetiştirdiği hattatların birer birer tercüme-i hallerini ihtiva eden (**Hattatlar Armağanı**) adlı etüdü ile (**Konyalı Bilginler**) adlı büyük eserini Konya Mecmuası'nda neşre başladı. Onun neşredemediği eserleri daha mühimdi. Konya eski eserlerine ait kitabe ve vakfiyeleri, mühim kayıtları itina ile toplamıştı. Son zamanlarında, ona bir mahalle imamı olarak bir köşeye atıverdiğimiz zaman bile, memleketi için çalışmaktan geri durmadı ve lakayt insanlara acı bir ders verdi. Allah, ganice rahmet eylesin Veli Sabri Hocamıza.

VI. VEFATI

Hayatı kısmen geçim sıkıntısı içerisinde geçmiş, fakat çalışmaktan hiç yılmamıştır. 20 Ocak 1954 yılında vefat etti. Üçler Kabristanı'na defnedildi.

Şair olan oğlu Abidin Uyar tarafından yazılan Mezar taşı kitabesi şöyledir:

“Hüvelbaki.

Buradadır felsefi şekli hayat,
Buradadır cümle hesabı ömrün,
Geçti talim ve ibadetle geçen
Gayrısı işte kitab-ı ömrün.

Ulemadan, Emekli öğretmen
Veli Sabri Uyar Ruhuna Fatiha..
Sene:1874-1954 ”

Veli Sabri'nin vefatından sonra oğlu Abidin Bey'le Abdülbaki Gölpınarlı (1900-1982) İstanbul'da Remzi Kitabevi'nde karşılaşırlar. Gölpınarlı, oğlundan babasını sorar. O da: “Babamı kaybedeli altı ay oluyor” deyince Gölpınarlı Remzi Bey'e dönerek büyük bir üzüntü ve gözyaşı içinde: “Remzi, **Konya'nın Fihristi** yandı, eyvah” der.

Konya Belediyesi Kadılar Mahallesi'nde bir sokağa “Veli Sabri Uyar Sokağı” adını vermiştir.

KAYNAKLAR

- Celaleddin Kışmır, Rahmetli Veli Sabri Uyar, Yeni Konya, 26 Ocak 1954.
- Hilmi Yücebaş, Örnek Bir Öğretmen Veli Sabri Uyar, Yeni Konya, 15 Mart 1984.
- Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğü Arşivi, İlgin Kazası Muallimlerine Ait Kayıt Sicil Defteri, s. 2.
- Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğü Arşivi, Konya Merkez ve Mülhakata İlk Mektep Muallimlerinin Sicil Defteri, s. 7.
- Mahmut Sural, Elli Yıl Öncesinden Her Yönuyle Konya, Yeni Konya, 5 Kasım 1975.
- Mahmut Sural, Veli Sabri Uyar'ın Defterlerinden, Konya'nın Sesi, 11 Nisan 1978.
- Mehmet Ali Uz, Konya Kültürüne Hizmet edenler, Konya 2003, s.9-13.
- Mehmet Önder, Acı Bir Kayıp Veli Sabri Uyar, Yeni Konya, 23 Ocak 1954.
- Mehmet Önder, Konya'nın Yetiştirdikleri: Veli Sabri Uyar 1874-1954, Yeni Meram, 4 Haziran 1955.
- Saime Yardımcı, “Konya'da Asırlık Bir Çınar”, Konya 2011, s. 54, 55.
- Selçuk Es, Büyük Konya Ansiklopedisi, Koyunoğlu Müzesi Arşivi.
- Veli Sabri Uyar, Darulmuallimin Şehadetnamesi, Koyunoğlu kütüphanesi no: 15201-14.

SELÇUKLULARDA BİLİM VE DÜŞÜNCE SEMPOZYUMU BİLDİRİLERİ

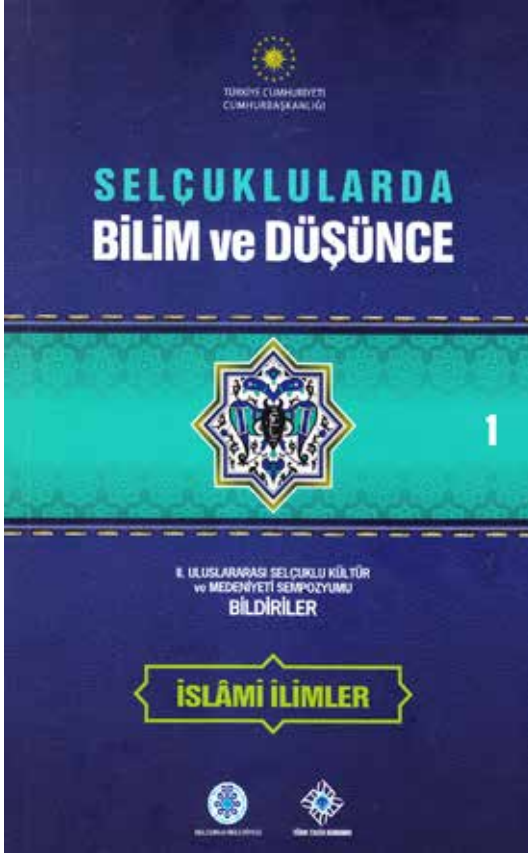
Ahmet KUŞ

Selçuklu Belediyesi, adına yakışır bir şekilde birbirinden değerli eserleri yayın hayatımıza kazandırmaya devam ediyor. Özellikle Selçuklu medeniyeti, tarihi, kültürü ve sanatıyla ilgili çalışmalara öncelik veren belediyeye, son olarak **“II. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu”**nda sunulan bildirilerden oluşan 4 ciltlik bir eser yayınladı. Cumhurbaşkanımız tarafından himaye edilen sempozyum **20-22 Ekim 2011** tarihleri arasında Konya’da düzenlenmişti. Ana sponsoru Selçuklu Belediyesi olan sempozyumu Konya Valiliği, Konya Büyükşehir Belediyesi, Selçuk Üniversitesi, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA), Türk Tarih Kurumu, Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Tarihî Kentler Birliği gibi kurumlar da destekledi. Sempozyuma ülkemizin yanı sıra İran, Irak, Suriye, Ürdün, İsrail, Özbekistan, Azerbaycan, Cezayir, Suudi Arabistan, Hindistan, Mısır, Amerika Birleşik Devletleri, Bangladeş ve Yemen gibi ülkelerden de bilim adamları katıldı.

Şehrimizde üniversite sayısının artmasıyla birlikte sempozyum, panel, çalıştay, konferans gibi faaliyetlerin sayısı da arttı. Haliyle bu faaliyetlerin hepsini takip etmemiz mümkün olmuyor.

Bu toplantılarda sunulan bildirilerin yayınlanması, hedef kitleye ulaşılması açısından son derece önemlidir. Bilimsel toplantılar sonucunda yayınlanan kitaplar tarihe kayıt düşmek açısından önemlidir. Bildiriler yayınlandığı zaman bir başka şehirdeki hatta bir başka ülkedeki ilgiliye bile ulaşma imkânı doğar. Örneğin İstanbul’da yapılan bir bilimsel toplantıya katılmasak da toplantıda sunulan bildiriler basıldığı zaman bu etkinlikten bizler de faydalanabiliyoruz. İşte bu nedenle sempozyumlarda sunulan tebliğlerin ki-

tap halinde yayınlanması son derece önemli ve takdir edilecek bir faaliyettir.

Yayınlanan dört kitabın ilkinde “İslami ilimler”, ikinci kitapta “düşünce ve felsefeyle”, üçüncü kitapta “tabii bilimler”, dördüncü kitapta ise “entelektüel hayatla” ilgili tebliğler yer alıyor. Tebliğler hangi dilde sunulmuşsa kitaba da o şekilde alınmış. Farsça, İngilizce ve Arapça sunulan tebliğler keşke Türkçeye çevrilsen. Sebepini bilemiyorum ama böylesine kapsamlı bir çalışmada bazı tebliğlerin Türkçesinin bulunmaması dikkat çekici bir eksiklik ama buna rağmen yine de yayın hayatına kazandırılan bu eser Selçuklular konusunda başucu kitaplarımızdan bir olacak. Özel bir kutu içerisinde sunulan dört kitabın

toplamı 2190 sayfa. Prof. Dr. Mustafa Demirci, Doç. Dr. Ali Temizel, Doç. Dr. M. Ali Hacıgökmen ve Yrd. Doç. Dr. Sefer Solmaz’un editörlüğünde hazırlanan kitapların yayın koordinatörü Ali Düz. Sayfa tasarımı M. Sinan Ünal, kapak tasarımı ise Servet Can tarafından yapılan kitaplar Konya’da faaliyet gösteren Servet Ofset Matbaası tarafından Aralık 2013 tarihinde basılmıştır.

Doç. Dr. Ahmet Ocak tarafından sunulan “Medrese Geleneği İçinde Nizamiye Medreselerinin Önemi Ve İlim Dünyasına Kazandırdığı Yenilikler” başlıklı tebliğ İslami ilimlerin yer aldığı ilk ciltte dikkatimizi çeken tebliğlerden biridir. Doç. Dr. M. Cüneyt Kaya tarafından sunulan “Bir Filozof Olarak Siraceddin Urmevi (1198-1283): Letâifü’l-Hikme Bağlamında Bir Tahlil Denemesi” başlıklı tebliğ, Doç. Dr. Eyüp Bekir Yazıcı tarafından sunulan “Anadolu’dan Halep’e ya da Ölüm Seyahat: Sühreverdî El-Maktul” başlıklı tebliğ ve Prof. Dr. Şefaettin Severcan tarafından sunulan “Necmeddin Dâye’nin Siyasetnamesi” başlıklı tebliğ ikinci ciltte yer alan dikkate değer tebliğlerdir. Yrd. Doç. Dr. Emin Erdem Kaya tarafından sunulan “Anadolu Selçuklu Medeniyetinde Türk Müzik Kültürü” başlıklı tebliğ ve Doç. Dr. Salim Aydüz tarafından sunulan “Anadolu’da Kurulan Selçuklu Hastaneleri” başlıklı tebliğ üçüncü ciltte yer alan kayda değer çalışmalardır. Dördüncü ciltteki en dikkat çekici tebliğ ise Yrd. Doç. Dr. Ali İpek tarafından sunulan “Sultan Sencer Döneminde Merv’de İlmî Ha-

reketlilik” başlıklı bildiridir. Elbette dört cilt içerisinde yer alan ve övgüyü hak eden tebliğ sayısı bunlarla sınırlı değil. Burada zikrettiğimiz tebliğler tamamen kendi ilgi alanımıza giren sunumlar. Kitapta yer alan ve burada adını zikredemediğimiz bildiriler içerisinde de çok değerli çalışmalar var. Zaten tüm bildirimleri burada zikretmemiz de pek mümkün değil.

Sonuç olarak bu tür kaynak kitapları çok önemli buluyorum. Bu tür eserlerin yayın hayatımıza kazandırılmasında çok büyük faydalar olduğuna inanıyorum. Özellikle bu tür hacimli eserleri satış sıkıntısı olduğu için özel yayınevlerinin basması pek mümkün değil. Onun için bu tür eserlerin belediyeler, üniversiteler, kültür müdürlükleri, ticaret ve sanayi odaları tarafından yayınlanmaları daha uygun. Konya, yayıncılık açısından şanslı bir şehir. Yurt çapında iddialı yayınlar yapan özel yayınevlerimiz olduğu gibi mer-

kez belediyelerimiz de yayın işine ciddi kaynaklar ayırıyorlar. Özellikle Selçuklu Belediyesi düzenlediği toplantılar ve yayınladığı kitaplarla her türlü takdiri hak ediyor. “Kültür Sanat Dostu Belediye” unvanını fazlasıyla hak eden Selçuklu Belediyesi bugüne kadar kültür hayatımıza kazandırdığı eserlerle rüştünü ispat etmiştir. Bu arada kamu kuruluşları tarafından yayınlanan kitaplara çoğu zaman ulaşmak mümkün olmuyor. Yayıncı kurumda bir tanıdığınız ya da arkadaşınız yoksa ilginizi çeken eseri alamıyorsunuz. Bence kamu kurumları tarafından yayınlanan her kitap bir şekilde satışa sunulmalıdır. Bazen bu mesele öyle bir hal alıyor ki istediğiniz eseri bırakın parasız almayı para verip alacak yer dahi bulamıyorsunuz. Böylesine hacimli ve kıymetli bir eseri yayın hayatımıza kazandırdığı için başta Selçuklu Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay olmak üzere emeği geçen herkesi tebrik ediyoruz.

Aczimin Giryesi

Şöhret âfettir

Yangında alevlerin gece nasıl ışık saçtığına bakma,
Sabah olup gün ağarınca her tarafı simsiyah görürsün.
Şöhret alevi de bir anda göklere çıkarır seni lakin,
Çok geçmeden hızla düştüğünü görür, için için erirsin.

Ahmet Sevgi

Hüseyin ÖKSÜZ

NASIL HASANCIIM...

70 li yıllarda, ihtifal heyetinde mutrip'ta Hasan isminde Amerikalı bir neyzen vardı. Uzun boylu olduğu için lakabı "Uzun Hasan" idi. İhtifal icra heyetine birkaç yıl katıldı. Bir akşam ihtifal çıkışında bizim evde (Veysel Öksüz'ün evi) çay faslı için toplandık. Sohbet, fasıl güzel oldu. İhtifal heyetinden bulunarlardan, Tamburi Necdet YAŞAR, Kanuni Cüneyt KOSAL, Neyzen Aka Gündüz KUTBAY, Neyzen Doğan ERGİN, Neyzen Arif BİÇER, Neyzen Amerikalı Uzun Hasan, heyetin genç neyzenleri olarak Sadreddin ÖZÇİMİ ve ben de vardık.

Biraz sohbet ve çay faslından sonra musiki faslı başladı. Misafirlerden Fevzi ÖZÇİMİ makaralı bir teyp ile kayıt yapmaktaydı. Birinci bölümden sonra çay ve sohbet molası sırasında Amerikalı Hasan, Necdet YAŞAR'a hitaben "Türk Musikisi Monoton" dedi. Bu söze içerleyen ve Uzun Hasan'a bir şey demeyen Necdet YAŞAR'ın hırslandığı yüzünden belli oluyordu.

Hemen hafif seslerle ve birbirlerine bakarak aralarında anlaştılar. Çeşitli makamlardan Saz semailerini, longaları ve en son olarak da Nikriz Sirto'yu büyük bir ustalıklarla icra ettiler. İcra sırasında Necdet Yaşar'ın eli, tamburun o uzun sapı üzerinde bir aşağı bir yukarı adeta yıldırım gibi inip çıkıyordu. Onu seyretmek müthiş bir şeydi. Bir küçük arada Necdet Bey Amerikalı Uzun Hasan'a hitaben "Nasil Hasancıım"

diyordu. Uzun Hasan fasılın bu ikinci kısmında adeta dondu kaldı. Hiçbir söze kaadir olamadı. Belli ki böyle canlı, hareketli duygulu bir musikiyi ilk duyuyor ve hiç beklemiyordu.

Bizler de bu vesile ile bir daha ender rastlanan bir musiki icrasını dinleme bah-tiyarlığına eriştik.

Tanburi Necdet Yaşar

